Súd:	Okresný súd Senica
Spisová značka:	SI-9C/18/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu:	2718201429
Dátum vydania rozhodnutia:	12. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Peter Guček
ECLI:	ECLI:SK:OSSE:2023:2718201429.23

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Senica sudcom Mgr. Petrom Gučkom v právnej veci žalobcov: 2/ Y. Y., W.. XX.XX.XXXX, M. F. L., U. XX, X/ Y. W., W.. XX.X.XXXX, M. F. L., L. XX E. X/ R. W., W.. XX.X.XXXX, M. F. L., Q. X, všetci právne zastúpení: JUDr. Alena Arbetová, advokátka so sídlom Holíč, Námestie sv. Martina 3A, proti žalovaným: 1/ PEKARr, s.r.o., IČO: 50 278 835, so sídlom Skalica, Meňhartka 595/2, právne zastúpený: JUDr. Peter Schmidl, advokát so sídlom Malacky, Záhorácka 11/A a 2/ SPRÁVA MESTSKÉHO MAJETKU, s.r.o., IČO: 34 140 590, so sídlom Skalica, Námestie Slobody 10, právne zastúpený: JUDr. Ing. Elena Divko, PhD., advokátka so sídlom Skalica, Gorkého 1, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni v 2. rade sumu 2.000,- eur, žalobcovi v 3. rade sumu 2.000,- eur a žalobcovi v 4. rade sumu 2.000,- eur, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní písomne sa ospravedlniť za zásah do osobnostných práv Y. Y., Y. W., R. W. E. X. W. tým, že dňa 8.2.2017 konali obzvlášť hrubým spôsobom a neoprávnene, keď po pohrebe dňa 8.2.2017 v nočných hodinách presunuli nebohú X. W. z jedného hrobu do iného, a to nevysväteného hrobu, bez vedomia a súhlasu rodiny, bez rešpektovania ich osobnostných práv a náboženského presvedčenia X. W., a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Vo zvyšku súd žalobu zamieta.

IV. Súd žalobcom v 2., 3. a 4. rade priznáva nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu voči žalovaným v 1. a 2. rade, pričom z priznaného nároku patrí každému zo žalobcov 33,33 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia sa žalobou podanou na Okresnom súde Skalica dňa 1.10.2018 domáhajú, aby súd uložil žalovaným v 1. a 2. rade spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcom v 1. až v 4. rade každému sumu 2.500,- € z titulu náhrady nemajetkovej ujmy a zároveň aby sa písomne ospravedlnili za zásah do osobnostných práv žalobcov a zomrelej X. W.. Žalobu odôvodnili tým, že žalovaní svojvoľne exhumovali zomrelú manželku a matku žalobcov pani X. W. bez upozornenia a súhlasu žalobcov po tom, ako bola dňa 8.2.2017 pochovaná na cintoríne v Skalici, čím došlo k necitlivému neoprávnenému zásahu proti chránenej sfére fyzickej osoby, a to zásahu do pietnej ochrany. Bezdôvodný zásah do hrobového miesta je zásahom do osobnostných práv žalobcov, ale aj samotnej zosnulej, ktorých ochrany sa žalobcovia domáhajú v zmysle § 11, § 13 a § 15 Občianskeho zákonníka. Uznesením č. k. 9C/18/2018-114 zo dňa 15.1.2020 súd konanie z dôvodu úmrtia voči žalobcovi v 1. rade zastavil; uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 21.2.2020.

2. Okresný súd Skalica rozhodol vo veci samej rozsudkom č. k. 9C/18/2018-196 zo dňa 9.12.2020, ktorým vo výroku I. uložil žalovaným v 1. a 2. rade povinnosť zaplatiť žalobcom v 2. až v 4. rade každému sumu 1.200,- eur, vo výroku II. žalobu vo zvyšku zamietol a vo výroku III. priznal žalobcom v 2., 3. a 4. rade nárok na náhradu trov konania voči žalovaným v 1. a 2. rade v rozsahu 33,33 %. Proti uvedenému rozsudku podali žalobcovia a žalovaný v 1. rade odvolanie v celom rozsahu. Krajský súd v Trnave ako odvolací súd rozhodol rozsudkom č. k. 24Co/37/2021-317 zo dňa 14.12.2021, ktorým napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. V právnom závere odvolací súd skonštatoval, že povinnosťou súdu prvej inštancie bude nariadiť vo veci pojednávanie, na ktorom odstráni vytknuté nedostatky vo vykonávaní dokazovania, rešpektujúc pričom už citované ustanovenia Civilného sporového poriadku, následne poskytne priestor stranám na argumentáciu a napokon vo veci opätovne rozhodne, pričom rozhodnutie odôvodní i z hľadiska všetkých stranami uvádzaných relevantných dôvodov. V zmysle uvedeného rozhodnutia odvolacieho súdu doplnil dokazovanie vo veci. Súd teda vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne v 2. rade, vyjadreniami strán sporu, výsluchom svedkov H. T. L.., H. T. Y.. E. R. F., úmrtným listom, zmluvou o nájme hrobového miesta na cintoríne, článkom v periodiku, zápisnicami o výsluchu a rozhodnutím obvodného oddelenia PZ z trestného konania, výpismi z obchodného registra žalovaných, faktúrami žalovaného v 1. rade, rozpisom objednaných služieb, cenníkom, zmluvou o nájme nebytových priestorov a zabezpečení pohrebných služieb a dodatkami č. 1 a č. 2 k nej, všeobecne záväzným nariadením, stanoviskom rímskokatolíckej cirkvi, fotodokumentáciou, obsahom spisového materiálu Okresného súdu Skalica sp. zn. 7Cb/37/2017, z neho zápisnicami o výsluchu osôb Ľ. F., R.W. F., H. T. L.. E. U. X. a zistil tento skutkový stav veci:

4. Súd mal preukázané, že matka žalobcov X. W. zomrela dňa X.X.XXXX. Dňa 7.2.2017 uzatvoril manžel zomrelej R. W. (pôvodne žalobca v 1. rade) so žalovaným v 2. rade ako správcom cintorína Zmluvu o nájme hrobového miesta na cintoríne, predmetom ktorej bol prenájom hrobu č. XXXX - XXXX v oddelení č. 3 na cintoríne v Skalici, pričom sa jednalo o dvojhrob dospelý 2,00 x 2,50 x 1,60. Z faktúry zo dňa 8.2.2017 vyplýva, že žalovaný v 1. rade vyfakturoval R.W. W. ako objednávateľovi pohrebné služby v sume 479,80 eura.

5. Zo spisu Okresného súdu Skalica sp. zn. 7Cb/37/2017 súd zistil, žalovaný v 1. rade sa domáhal voči žalovanému v 2. rade ochrany dobrého mena a dobrej povesti a náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Súd vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 7Cb/37/2017-222 zo dňa 4.7.2019 tak, že výrokom I. bolo konanie v časti 40.000,- eur zastavené, výrokom II. bol žalovaný v 2. rade povinný sa ospravedlniť žalovanému v 1. rade, pričom vo zvyšku výrokom III. žalobu zamietol. Výrokom IV. priznal žalovanému v 1. rade nárok na náhradu trov konania 100 % vo veci žaloby na uloženie povinnosti ospravedlniť sa a výrokom V. priznal žalovanému v 2. rade nárok na náhradu trov konania 100 % vo veci žaloby na zaplatenie 10.000,- eur. Na základe odvolania žalovaného v 1. rade Krajský súd v Trnave ako odvolací súd rozsudkom č. k. 11Co/251/2019-265 výrok III. rozsudku súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalovaný v 2. rade je povinný zaplatiť žalovanému v 1. rade 1.000,- eur a vo zvyšku tento výrok potvrdil. Zároveň výroky IV. a V. rozsudku súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalovaný v 1. rade má nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v celom rozsahu. Posledným výrokom rozhodol, že žalovaný v 1. rade má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

6. Súd zistil, že uznesením Obvodného oddelenia PZ v Skalici zo dňa 10.7.2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 17.7.2017, vyplýva, že bolo zastavené trestné stíhanie za prečin hanobenia mŕtveho podľa § 366 ods. 1 Trestného zákona z dôvodu, že tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že konanie pracovníkov žalovaného v 1. rade nie je trestným činom, a to z dôvodu absentovania objektívnej stránky či subjektívnej stránky trestného činu, ale aj zohľadnením celkového stavu veci. Bolo zistené, že s rakvou bolo síce manipulované, ale len spôsobom, že bola premiestnená na iné miesto, ktoré bolo riadne zazmluvnené, teda za účelom dodržania zmluvných podmienok. Rakva bola v pôvodnom hrobovom mieste uložená do zeme, nie však riadne pochovaná (zahrabaná). Z pohľadu subjektívnej stránky páchateľov bolo zobraté v úvahu, že hrobové miesto vykopali a rakvu premiestnili zamestnanci pohrebnej služby, no títo konali v zmysle pokynov pravdepodobne pána F.. Bolo nepochybné, že došlo k výkopu chybného hrobového miesta, avšak skutkové okolnosti boli spôsobené omylom a tí, čo rakvu premiestnili, konali pravdepodobne v úmysle dodržať zmluvu a napraviť pochybenie. Ak by síce išlo o konanie, ktoré formálne napĺňa znaky

prečinu hanobenia mŕtveho, nepôjde o prečin, nakoľko jeho závažnosť je nepatrná z hľadiska aplikácie materiálneho korektívu v zmysle § 10 ods. 2 Trestného zákona.

7. Žalovaný v 1. rade považuje žalobu voči nemu za nedôvodnú, a to z dôvodu nedostatku pasívnej legitimácie, čo vyplýva z rozhodnutia vo veci Okresného súdu Skalica vedenej pod sp. zn. 7Cb/37/2017.

8. Z vyjadrení žalovaného v 2. rade vyplýva, že mal vždy záujem vyriešiť vec zmierom, nakoľko ide o citlivý spor. Uviedol, že žalobcom sa ospravedlnil za vzniknutú situáciu a títo ospravedlnenie prijali. Odmieta však zodpovednosť za zásah do osobnostných práv žalobcov spoločne a nerozdielne, nakoľko žalovaní nekonali na základe jedného právneho úkonu a teda ujmu nespôsobili spoločným konaním.

9. Žalobkyňa v 2. rade pred súdom uviedla, že pohreb svojej matky (t.j. zomrelej X. W.) vybavovala spolu so svojím otcom (t.j. manželom zomrelej) u žalovaného v 1. rade (v jeho kancelárii v dome smútku), kde dohodli všetky potrebné podmienky a následne im správca cintorína - zamestnanec žalovaného v 2. rade pán F., ukázal hrobové miesto, kde mala byť zomrelá pochovaná. Upresnila, že v tom momente neboli hrobové miesta označené. Pri tomto mal byť prítomný aj zamestnanec žalovaného v 1. rade pán T. starší. V deň pohrebu sa konal katolícky obrad, pričom si nevšimla, že zomrelú pochovali na inom mieste. Na druhý deň išiel jej otec zapáliť sviečku na hrob, pričom zistil, že vence, kvety a kríž sú položené o tri hrobové miesta ďalej, o ktorej skutočnosti ihneď telefonicky informoval žalobkyňu. Otcovi na cintoríne oznámili zamestnanci žalovaného v 1. rade, že hrob bol zle vykopaný, z ktorého dôvodu museli rakvu premiestniť na správne hrobové miesto. Následne sa žalobkyňa so svojím manželom išla dopytovať na žalovaných, ani jeden však svoje pochybenie neuznal. Žalobkyňa bola z celej situácie zmätená, najmä ju trápilo, akým spôsobom bola jej matka preložená do iného hrobu, či to bolo úctivé a takisto nevedela, či bol tento druhý hrob vysvätený. Žalobkyňu mrzelo, že ich o uvedenej skutočnosti nikto neinformoval a že neboli prítomní pri tomto preložení zosnulej do iného hrobu. Doplnila, že jej otca veľmi trápilo, že sa odvtedy nikto neozval a nepriznal si vinu. Čo sa týka jej vzťahu k matke, podľa jej slov mali nadštandardný vzťah, boli si hrozne blízke, často sa stretávali ako rodina. Matka bola výnimočná žena a zaslúžila si inú rozlúčku. Po uvedenej situácii nespávali, pre všetkých žalobcov to bolo stresujúce, doteraz sa jej o tom ťažko hovorí. Domnieva sa, že uvedené skutočnosti prispeli k chorobe otca, ktorý následne zomrel.

10. Z výsluchu svedka H. T. st. (bývalého zamestnanca žalovaného v 1. rade) vyplýva, že u žalovaného pracoval do minulého roka, k predmetnej veci sa však nevedel presne vyjadriť, nepamätal si viaceré skutkové okolnosti. Potvrdil svoje výpovede vykonané na polícii. Takisto uviedol, že hoci si už nepamätá konkrétne hrobové miesto, je si však istý, že mu ho ukázal pán F., t.j. správca cintorína. Následne po pohrebe tento prišiel za svedkom a uviedol, že je potrebné vykopať iný hrob, nevie uviesť, čím to zdôvodnil. Doplnil, že sa nestáva bežne chyba pri kopaní hrobu.

11. Výsluchom svedka H. T. ml. (zamestnanca žalovaného v 1. rade) súd zistil, že pre odstup času si už nepamätá, ako to bolo v predmetnej veci. Vždy ukáže správca cintorína, kde sa má kopať, prípadne dáva iné pokyny. Uviedol, že nebol prítomný pri tom, keď pán F. ukázal prvé hrobové miesto, nepamätá si však, kto mu zadal úlohu kopať hrob, ani kedy sa podieľal pri kopaní druhého hrobu, resp. či bol pri tom, ako došlo k preloženiu pozostatkov zomrelej. Na záver však potvrdil, že jeho výpoveď vykonaná v rámci trestného konania (v roku 2017) bola pravdivá, t.j. že po vložení rakvy do hrobu odišli (kopáči) do šatne, kde asi v polovici cesty ich zastavil pán F. a povedal im, že je zle vykopané hrobové miesto prebiehajúceho pohrebu a že daný hrob mal byť vykopaný inde.

12. Z výsluchu svedka R. F. (bývalého zamestnanca žalovaného v 2. rade) súd zistil, že dňa 6.2.2017 prišli na pohrebnú službu a na správu cintorínov pán W. a pani Y. za účelom vybavenia pohrebu zosnulej pani X.. Po vybavení všetkých náležitostí sa odobrali na hrobové miesto v zložení: pán W., T. Y., T. T. ako zástupca pohrebnej služby a svedok. Určili si priamo na mieste, o ktoré hrobové miesto sa jedná. Bohužiaľ nie úmyselne, ale ľudskou chybou sa stalo, že hrobové miesto bolo vykopané na inom mieste. Na túto skutočnosť došiel až v momente, keď pohreb prebiehal, čiže už nebolo možné ho zastaviť. Rakva bola uložená do omylom vykopaného hrobového miesta. Danú skutočnosť v čase 14.45 hod. oznámil pracovníčke pohrebnej služby Mgr. K. I. a pánovi T., ktorý medzitým prišiel (bol asi na inom pohrebe). Rodina C. trvala na okamžitom vyňatí rakvy von, vyhrážali sa políciou a fyzickou likvidáciou svedka, tak pohrebná služba rozhodla tak, že vykopali nový hrob na správnom mieste. Premiestnili ešte nezasypanú rakvu do hrobového miesta, ktoré bolo na to pôvodne určené. Za dva dni svedok vybavil s pánom dekanom vysvätenie nového hrobového miesta. Poukázal na výpoveď pána T., ktorý

na pojednávaní v spore PEKARr, s.r.o. a Správa mestského majetku klamal. Na výsluchu pred políciou asi dva dni po pohrebe pán T. povedal, že chybu spôsobil on (t.j. svedok), že zle chlapom vysvetlil, kde sa má kopať. Malo sa kopať od cesty tretie miesto a kopalo sa od chodníka tretie miesto.

13. Podľa § 11 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len Občiansky zákonník) fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

14. Podľa § 13 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

15. Podľa § 15 Občianskeho zákonníka po smrti fyzickej osoby patrí uplatňovať právo na ochranu jeho osobnosti manželovi a deťom, a ak ich niet, jeho rodičom.

16. Podľa § 20 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka právne úkony právnickej osoby vo všetkých veciach robia tí, ktorí sú na to oprávnení zmluvou o zriadení právnickej osoby, zakladacou listinou alebo zákonom (štatutárne orgány). Za právnickú osobu môžu robiť právne úkony aj iní jej pracovníci alebo členovia, pokiaľ je to určené vo vnútorných predpisoch právnickej osoby alebo je to vzhľadom na ich pracovné zaradenie obvyklé. Ak tieto osoby prekročia svoje oprávnenie, vznikajú práva a povinnosti právnickej osobe, len pokiaľ sa právny úkon týka predmetu činnosti právnickej osoby a len vtedy, ak ide o prekročenie, o ktorom druhý účastník nemohol vedieť.

17. Podľa § 420 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávnych predpisov nie je tým dotknutá. Zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

18. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve na účely tohto zákona
e) zaobchádzanie s ľudskými ostatkami je exhumácia, manipulácia, preprava a opätovné pochovanie,
o) pochovanie je ukladanie ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov do hrobu alebo hrobky na verejnom pohrebisku (ďalej len "pohrebisko"), uloženie spopolnených ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov rozptylom na rozptylovej lúke alebo vsypom popola na vsypovej lúke, alebo uloženie urny s popolom na pohrebisku; popol sa môže uložiť aj na inom mieste,
p) opätovné pochovanie je premiestnenie ľudských ostatkov z jedného miesta pochovania na iné miesto,
q) pohreb je pochovanie ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov, obyčajne spojený s obradom,
u) pohrebisko je cintorín, kolumbárium, urnový háj, rozptylová lúka a vsypová lúka,
v) cintorín je pohrebisko určené na pochovanie,
aa) hrobové miesto je miesto na pohrebisku, ktoré je určené na vybudovanie hrobu, hrobky alebo miesto na uloženie urny,
ab) hrob je hrobové miesto, ktoré vzniklo vykopaním jamy na uloženie rakvy s ľudskými pozostatkami alebo ľudskými ostatkami do zeme,
af) exhumácia je vyňatie ľudských ostatkov z miesta, kde boli pochované,
ah) služby súvisiace s pohrebníctvom sú služby poskytované v súvislosti s pohrebom a služby spojené s údržbou hrobového miesta,
ai) pieta je spôsob dôstojného zaobchádzania s ľudskými pozostatkami pred ich pochovaním, počas pohrebného sprievodu, pohrebného obradu a pri ich pochovávaní a s ľudskými ostatkami počas exhumácie až do ich opätovného pochovania,
aj) poverená pohrebná služba je pohrebná služba poverená obstarávateľom pohrebu zabezpečiť činnosti podľa § 8 ods. 2.

19. Podľa § 19 ods. 7 zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve ľudské ostatky je možné exhumovať na
a) príkaz sudcu alebo prokurátora, 28) alebo

b) žiadosť obstarávateľa pohrebu alebo blízkej osoby, ak obstarávateľ pohrebu už nežije, alebo na žiadosť obce, ak bola obstarávateľom pohrebu.

20. Právo na ochranu osobnosti fyzickej osoby je jedným zo základných ľudských práv zaručených a chránených v článku 19 ods. 1 Ústavy SR a v ustanoveniach § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Predpokladom úspešného uplatnenia práva na ochranu osobnosti je neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby, ktorý je objektívne spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu, spočívajúci buď v porušení alebo len ohrození osobnosti fyzickej osoby v jej fyzickej a morálnej jednote a príčinná súvislosť medzi týmto zásahom a neoprávnenosťou (resp. protiprávnosťou) takéhoto zásahu. Zákon neposkytuje ochranu proti akémukoľvek zásahu, ale len proti takému zásahu, ktorý je neoprávnený. Neoprávnený zásah musí byť spôsobilý privodiť ujmu na osobnosti fyzickej osoby z hľadiska jej postavenia v spoločnosti. Za neoprávnený nemožno považovať zásah do osobnostnej sféry, ak ide o okolnosti vylučujúce protiprávnosť konania (napr. výkon práva, plnenie povinnosti, svojpomoc, nutná obrana či krajná núdza).

21. Na základe vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu veci súd vyhodnotil žalobu za dôvodnú. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalovaní v 1. a 2. rade spoločným konaním neoprávnene zasiahli do osobnostných práv žalobcov tým, že bez povolenia exhumovali ľudské ostatky zomrelej matky žalobcov a porušili tak ustanovenie § 19 ods. 7 zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve, v zmysle ktorého je ľudské ostatky možné exhumovať len na príkaz sudcu alebo prokurátora alebo na žiadosť objednávateľa pohrebu alebo blízkej osoby, ktoré podmienky v danom prípade neboli splnené. Uvedeným konaním tak žalovaní zasiahli do osobnostných práv žalobcov znemožnením realizácie práva na pietu vo vzťahu k zosnulému príbuznému, ale aj do práva samotnej zomrelej osoby, keď bola preložená do nevysväteného hrobu, ktorej ochrany osobnosti sa v zmysle ustanovení § 11 a § 15 Občianskeho zákonníka oprávnene domáhajú žalobcovia. Súd uvádza, že osobnostné práva v zmysle § 11 Občianskeho zákonníka sú absolútnym subjektívnym právom každej fyzickej osoby. K vzniku občianskoprávnej zodpovednosti spôsobenej zásahom do osobnosti fyzickej osoby musia byť splnené nasledovné základné predpoklady - zásah objektívne spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu, neoprávnenosť zásahu a príčinná súvislosť medzi nimi. Na úspešné uplatnenie práva na ochranu osobnosti sa nevyžaduje vyvolanie následkov, ale postačuje, že zásah bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť práva chránené ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka. Zároveň v zmysle § 15 Občianskeho zákonníka patrí uplatňovať právo na ochranu osobnosti po smrti fyzickej osoby jej manželovi a deťom, prípadne rodičom. Realizácia takejto ochrany je vo výlučnom záujme osôb, ktoré sú v takom úzkom vzťahu k postihnutej osobe, že ochrana integrity jej osobnosti aj po jej smrti je aj ich osobným záujmom.

22. Vykonaným dokazovaním, najmä výpoveďou žalobkyne v 2. rade, výpoveďami svedkov H. T. L.., H. T. Y.. E. R. F. či zápisnicami o výpovediach Ľ. F., R. F.Á. E. H. T. st. zo spisu Okresného súdu Skalica sp. zn. 7Cb/37/2017 mal súd jednoznačne preukázané, že konaním žalovaných bol spôsobený neoprávnený zásah do osobnostnej sféry žalobcov (ujma) spočívajúci v narušení prežívania a realizácie piety vo vzťahu k zosnulému príbuznému (matke), pričom týmto neoprávnením konaním žalovaných bolo zasiahnuté do práva na súkromie žalobcov. Zároveň bolo zasiahnuté do osobnosti zomrelej osoby tým, že s jej ostatkami bolo manipulované v rozpore s právnymi predpismi, čím došlo k zneváženiu samotnej zomrelej osoby. Súd má za to, že neoprávnený zásah žalovaných v podobe neoprávneného premiestnenia jej ľudských ostatkov objektívne narušil osobnostné práva žalobcov. Možno vyhodnotiť, že ich subjektívne vnímanie samotného pohrebného aktu v nich vyvolalo pochybnosti spočívajúce v tom, či bolo premiestnenie rakvy po pohrebe v súlade s ich náboženským presvedčením (najmä čo sa týka skutočnosti, či bol nový hrob vysvätený). Ako neoprávnenú možno vyhodnotiť aj tú skutočnosť, že žalovaní žalobcov o danej skutočnosti pred premiestnením ľudských ostatkov zomrelej po pohrebe neupovedomili, ale urobili tak až dodatočne. Súd dodáva, že hoci sa žalovaný v 2. rade neskôr ospravedlnil a takisto bolo zabezpečené dodatočné vysvätenie hrobu (ako to vyplýva z písomného vyjadrenia žalovaného v 2. rade zo dňa 17.12.2018, ako aj z výsluchu žalobkyne v 2. rade na pojednávaní dňa 14.9.2020), uvedené konanie nie je spôsobilé napraviť predchádzajúce pochybenia. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa nemožno stotožniť s názorom žalovaného v 1. rade, že predpokladom dôvodnosti žaloby o ochranu osobnosti je preukázanie traumy žalobcov. Vychádzajúc z uvedeného má potom súd za to, že je daná aj príčinná súvislosti medzi existenciou zásahu do nemajetkovej sféry žalobcov a neoprávnením konaním žalovaných, nakoľko na naplnenie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy postačuje existencia zásahu objektívne spôsobilého narušiť alebo ohroziť osobnostné práva žalobcov. Súd konštatuje, že vykonaným dokazovaním bola preukázaná existencia príčinnej súvislosti,

keďže bol preukázaný zásah do osobnostných práv žalobcov v podobe neoprávneného premiestnenia ľudských ostatkov zomrelej príbuznej žalobcov, ako aj tá skutočnosť, že sa jednalo o neoprávnený zásah, t.j. konanie žalovaných v rozpore so zákonom č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve.

23. Súd konštatuje, že v konaní neboli sporné skutkové okolnosti týkajúce sa priebehu pohrebu zomrelej matky žalobcov ako ani konania zúčastnených osôb (zamestnancov žalovaných v 1. a 2. rade) pred a po pohrebe, ktoré vyplývajú najmä z uznesenia Obvodného oddelenia PZ v Skalici pod sp. zn. ČVS: ORP-169/SI-SI-2017 zo dňa 10.7.2017, ktorým bolo zastavené trestné stíhanie. Súd si je vedomý, že v zmysle § 193 CSP je viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, t.j. len právoplatným rozhodnutím o ich spáchaní. Na druhej strane však súd poukazuje na skutočnosť, že v danom prípade bolo aplikované ustanovenie § 10 ods. 2 Trestného zákona (tzv. materiálny korektív), v zmysle ktorého bola konštatovaná nepatrná závažnosť činu. Z uvedeného dôvodu má súd za to, že na účely tohto sporu (t.j. o ochranu osobnosti) možno vychádzať aj z odôvodnenia daného rozhodnutia. Na tomto mieste súd uvádza, že sa nemožno stotožniť s argumentáciou žalovaného v 1. rade, podľa ktorej by malo byť predpokladom nároku vyplývajúceho z ochrany osobnosti predchádzajúce spáchanie trestného činu alebo priestupku.

24. Súd na návrh strán sporu za účelom zistenia skutkového stavu vykonal dokazovanie zápisnicami o výsluchu svedkov Ľ. F., R. F., H. T. st. a U. X. zo spisu Okresného súdu Skalica sp. zn. 7Cb/37/2017 (predmetom ktorého bola ochrana dobrého mena právnickej osoby), a to z dôvodu hospodárnosti a rýchlosti konania, keďže z výsledkov daného dokazovania (najmä z výsluchov svedkov R. F., H. T. L.., Ľ. F.) bolo možné vychádzať aj v tomto konaní (za týmto účelom súd prečítal zápisnice o ich výsluchoch na pojednávaní a stranám sporu poskytol možnosť sa k nim vyjadriť). Z dokazovania vyplynulo, že správca cintorína pán R. F.W. (t.j. v tom čase zamestnanec žalovaného v 2. rade) dňa 6.2.2017 označil zamestnancovi žalovaného v 1. rade H. T. st. na cintoríne v L. hrobové miesto, kde mala byť pochovaná zomrelá X. W. na základe objednávky jej manžela R. W., a to za prítomnosti príbuzných zomrelej, ako to vyplýva z výpovedí svedkov H. T. st. (na pojednávaní dňa 14.9.2020, č.l. 164, ako aj na pojednávaní dňa 5.2.2019 z pripojeného spisu sp. zn. 7Cb/37/2017, č.l. 128), R. F. (na pojednávaní dňa 3.4.2023, č.l. 366), ako aj z uznesenia Obvodného oddelenia PZ v Skalici č. k. ČVS: ORP-169/SI-SI-2017 zo dňa 10.7.2017 (č.l. 46 a nasl.). Hrob začali zamestnanci žalovaného v 1. rade kopať popoludní deň pred pohrebom a výkop dokončili dopoludnia v deň pohrebu, avšak na mieste, ktoré už bolo prenajaté inej osobe ako príbuzným zomrelej. Ďalej bolo preukázané, že v deň pohrebu bola rakva s nebohou uložená do tohto nesprávne vykopaného hrobu a následne po obrade bez vedomia a prítomnosti žalobcov bola rakva z nezasypaného hrobu premiestnená na iné hrobové miesto.

25. Súd teda na základe uvedených skutočností uvádza, že medzi stranami sporu zostalo sporným, ktorý zo žalovaných spôsobil zásah do osobnostných práv žalobcov, resp. či išlo z ich strany o neoprávnené konanie. V tejto súvislosti súd poukazuje na ustanovenia Civilného sporového poriadku upravujúce prostriedky procesného útoku, obrany a koncentráciu konania a dodáva, že žalovaní včas, t.j. na výzvu súdu (viď uznesenia z č.l. 43 a z č.l. 68) nepopreli skutkové tvrdenia žalobcov a teda je ich potrebné v zmysle § 151 ods. 1 CSP považovať za nesporné. V tomto smere je bez právneho významu obrana žalovaného v 1. rade, že čakal na rozhodnutie v právnej veci vedenej Okresným súdom Skalica pod sp. zn. 7Cb/37/2017. Navyše prvýkrát sa vo veci vyjadril právny zástupca žalovaného v 1. rade až na pojednávaní dňa 14.9.2020, hoci predmetné konanie bolo právoplatne skončené dňa 10.3.2020 (viď doložku právoplatnosti na č.l. 179). Z toho istého dôvodu súd považuje za nesporné tvrdenie žalobcov, že presun rakvy do iného hrobu nariadil zástupca žalovaného v 2. rade.

26. Vzhľadom na uvedené skutočnosti už súd pre posúdenie dôvodnosti nároku neskúmal, či došlo k pochybeniu zástupcu žalovaného v 2. rade (t.j. správcu cintorína) pri určení hrobového miesta pred pohrebom zomrelej X. W. (t.j. či zamestnancom žalovaného v 1. rade ukázal správne miesto, kde má byť hrob vykopaný). Pokiaľ žalovaný v 1. rade argumentuje tvrdením, že k presunu rakvy do správneho hrobu prišlo na pokyn zástupcu žalovaného v 2. rade, je potrebné konštatovať, že žalovaný v 1. rade by sa zbavil zodpovednosti len v tom prípade, ak by preukázal, že premiestnenie ľudských ostatkov (resp. exhumáciu) vykonal len žalovaný v 2. rade, resp. že by sa jednalo o excesné konanie pracovníkov žalovaného v 1. rade. Občiansky zákonník chráni právnickú osobu pred následkami tzv. excesu, t.j. prekročenia medzí oprávnenia zamestnancov alebo členov pri právnych úkonoch za právnickú osobu (§ 20 ods. 2 druhá veta). Exces prichádza spravidla do úvahy najmä pri právnych úkonoch iných

ako štatutárnych orgánov. V záujme ochrany dobromyseľnosti tretích osôb však Občiansky zákonník ustanovuje dve podmienky, pri splnení ktorých možno aj exces považovať za právny úkon právnickej osoby, z ktorého jej vznikajú práva a povinnosti. Prvou z týchto podmienok je, že právny úkon, pri ktorom došlo k excesu, sa musí týkať predmetu činnosti právnickej osoby. Druhou podmienkou je, že účastník, s ktorým sa právny úkon uzaviera, nemohol vedieť, že orgán právnickej osoby pri právnom úkone prekračuje medze svojich oprávnení. Skutočnosť, či účastník mohol, alebo nemohol vedieť, že ide o prekročenie oprávnenia, treba posúdiť objektívne s prihliadnutím na všetky okolnosti konkrétneho prípadu. Nepôjde teda o právny úkon právnickej osoby, ak druhý účastník o prekročení vedel alebo musel vedieť, aj keby išlo o úkon týkajúci sa predmetu činnosti právnickej osoby.

27. Vychádzajúc z uvedeného má súd za to, že hoci k presunutiu ľudských ostatkov zomrelej do iného hrobu dal pokyn zástupca žalovaného v 2. rade (t.j. správca cintorína), zástupcovia žalovaného v 1. rade (t.j. zamestnanci, resp. kopáči) neboli bez právneho dôvodu oprávnení tento pokyn uskutočniť a keď tak urobili, išlo z ich strany k neoprávnenému konaniu. Podľa názoru súdu nemožno uzavrieť, že by sa v danom prípade jednalo o konanie žalovaného v 2. rade, ako na to poukázal žalovaný v 1. rade, keď zamestnanci žalovaného v 1. rade konali na pokyn zástupcu žalovaného v 2. rade. Podľa názoru súd neobstojí argumentácia žalovaného v 1. rade, že jeho zamestnanci konali bez vedomosti jeho štatutárneho orgánu, a to s poukazom na skutočnosť, že v danom prípade neboli naplnené podmienky upravené ustanovením § 20 ods. 2 Občianskeho zákonníka, na základe ktorých by žalovanému v 1. rade ako právnickej osoby nevznikli práva a povinnosti konaním jeho zamestnancov (úkony vykonané zamestnancami žalovaného v 1. rade sa týkali predmetu činnosti žalovaného v 1. rade a takisto sa nejednalo o prekročenie, o ktorom druhý účastník nemohol vedieť). V tomto smere nemožno iný záver vyvodiť ani z právneho záveru uvedeného v rozsudku Nejvyššího soudu Českej republiky č. k. 25Cdo/1855/2012 zo dňa 25.6.2013 (na ktorý poukázal žalovaný v 1. rade), v zmysle ktorého nie je podmienkou priamy právny (zmluvný) vzťah toho, kto škodu spôsobil, voči podnikateľovi. Súd má totiž za to, že v danom prípade konanie zamestnancov žalovaného v 1. rade spadalo do rámca činností podnikateľa žalovaného v 1. rade a teda bol daný miestny, časový a vecný vzťah k plneniu úloh žalovaného v 1. rade, nie však k plneniu úloh žalovaného v 2. rade. Na základe uvedeného potom súd analogickým použitím ustanovenia § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka konštatuje, že za zásah do osobnostných práv žalobcov zodpovedajú žalovaní v 1. a 2. rade, t.j. právnické osoby, za ktoré konali fyzické osoby v rámci výkonu činností, ktorými boli poverení.

28. Žalovaný v 1. rade v konaní poukázal na skutočnosť, že žalovaný v 2. rade (resp. za neho konajúci správca cintorína) viackrát pochybil pri určení hrobového miesta, o čom doložil listinné dôkazy (č.l. 274-277). Súd však konštatuje, že uvedená skutočnosť nie je pre rozhodnutie vo veci samej podstatná, nakoľko aj prípadné zistenie požadovanej skutočnosti (t.j. že k nesprávne vykopanému hrobu prišlo opakovane) by nemalo vplyv na iné posúdenie prejednávanej veci. Pokiaľ ide o otázku, či v danom prípade došlo konaním žalovaných k neoprávnenej exhumácii ľudských ostatkov, resp. či sa vôbec o exhumáciu jednalo (keďže k premiestneniu rakvy z jedného do druhého hrobu došlo ešte predtým, ako bol prvý hrob zasypaný zemou), je pre rozhodnutie vo veci irelevantné. Ako už súd uviedol vyššie, samotným konaním žalovaných došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcov, a to bez ohľadu na skutočnosť, či ich konaním došlo k vykonaniu exhumácie v zmysle zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve. Aj napriek uvedenému má však súd za to, že o exhumáciu sa jednalo, a to s poukazom na jej zákonnú definíciu v zmysle ustanovenia § 2 ods. 1, písm. af) citovaného zákona (t.j. vyňatie ľudských ostatkov z miesta, kde boli pochované).

29. V súvislosti s argumentáciou žalovaného v 1. rade týkajúcej sa viacerých rozporov a nezrovnalostí vo výpovediach svedka R. F.Ť. (správcu cintorína) súd konštatuje, že nemožno na základe nich prijať záver, že jediným zodpovednostným subjektom by mal byť práve žalovaný v 2. rade, za ktorého svedok konal. Uvedené nezrovnalosti sa netýkali podstatnej skutočnosti, t.j. za akých okolností došlo k neoprávnenému premiestneniu ľudských ostatkov zomrelej (viď najmä bod 24 odôvodnenia). Takisto nie sú podľa názoru súdu relevantné tvrdenia žalovaného v 1. rade o nepravdivej výpovedi svedka R. F. týkajúce sa okolností pohrebu nebohej X. W. (t.j. najmä kedy sa dozvedel o zle vykopanom hrobe, prípadne ako reagoval a čo robil po pohrebe). Vo vzťahu k niektorým rozporom vo výpovediach svedka R. F. súd uvádza, že hoci mohol byť správca cintorína prítomný na cintoríne aj 7.2.2016 (t.j. deň pred pohrebom), prípadne dopoludnia v deň pohrebu (o 11.00 hod.), neznamená to automaticky, že si bol vedomý chyby pri určení hrobu (resp. že si danú chybu uvedomil). Podobne tiež nebolo pre rozhodnutie vo veci podstatné, či sa svedok ako správca cintorína spojil z rodinou C. (t.j. správnymi nájomcami prvého vykopaného

hrobu) z vlastnej iniciatívy či kedy pripravoval ozvučovaciu aparatúru pri vykopanom hrobe (t.j. či počas pohrebného sprievodu alebo ešte pred pohrebom). Súd však poukazuje aj na viaceré nezrovnalosti vyplývajúce z výpovedí svedkov H. T. L.. E. H. T. ml., keď napríklad H. T. ml. na jednej strane uviedol, že úlohu vykopať prvý hrob mu zadal správca cintorína, následne však uviedol, že si nepamätá, kto mu túto úlohu zadal.

30. S poukazom na vyššie uvedené odôvodnenie je potom podľa názoru súdu bezpredmetné, aké práva a povinnosti vyplývajú zo zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve, resp. zo všeobecne záväzného nariadenia Mesta Skalica o prevádzkovaní pohrebísk správcovi cintorína a aké pohrebnej službe. Je teda irelevantné, zo strany ktorého subjektu došlo k porušeniu právnych predpisov v súvislosti s pohrebom X. W. dňa 8.2.2017 a následným premiestnením rakvy s jej ostatkami do iného hrobu. Bolo preukázané, že správca cintorína (t.j. zamestnanec žalovaného v 2. rade) si nesplnil svoju povinnosť pred pohrebom skontrolovať hrob (v zmysle § 17 ods. 4 zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve), na druhej strane je však potrebné vyhodnotiť, že zo strany žalovaného v 1. rade došlo takisto k porušeniu jeho povinností vyplývajúcich z citovaného zákona (§ 8 ods. 4), keď neoprávnene premiestnil rakvu s ľudskými ostatkami. Na záver súd dodáva, že vyššie uvedené rozhodnutie a odôvodnenie nie je v rozpore s rozsudkom Okresného súdu Skalica č. k. 7Cb/37/2017-222 zo dňa 4.7.2019, nakoľko predmetom daného konania nebolo posudzovanie konania zúčastnených osôb z hľadiska ochrany osobnosti fyzickej osoby.

31. Súd konštatuje, že zásah do osobnostných práv žalobcov je neodstrániteľný, bez možnosti nápravy. Žalobcovia utrpeli citovú ujmu spočívajúcu v tom, že nemohli byť prítomní pri zaobchádzaní ľudských ostatkov zomrelej po jej pochovaní. So svojou matkou mali žalobcovia vytvorený hlboký vzťah, chceli jej preto poskytnúť úctivú a dôstojnú rozlúčku, čo však bolo narušené neoprávnením konaním žalovaných. Takisto je potrebné zobrať do úvahy náboženské vyznanie žalobcov, ako aj samotnej zomrelej osoby a zaobchádzanie s jej ľudskými ostatkami v rozpore s jej vierou (t.j. najmä pochovanie do nevysväteného hrobu). Vzhľadom na neodstrániteľné následky konania žalovaných je priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch jediným prostriedkom zmiernenia porušenia povinností, z ktorého dôvodu súd žalobe vyhovel a žalobcom priznal primerané finančné zadosťučinenie. Čo sa týka jeho výšky, je len veľmi ťažko vyčísliteľné vo finančnom vyjadrení, t.j. výraznejšie sa prejavuje voľná úvaha súdu. S poukazom na okolnosti konania žalovaných je súd toho názoru, že žalobcovia majú nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v nižšej sume ako požadovali, a to vzhľadom na okolnosti daného prípadu. Pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je treba zohľadniť okolnosti na strane poškodeného, t.j. pozostalej osoby ako aj okolnosti na strane škodcu, t.j. osoby, ktorá neoprávnene zasiahla do práv poškodeného, najmä snahu o odčinenie zásahu (napríklad ospravedlnenie). Takisto na strane škodcu je potrebné zohľadniť najmä jeho postoj k udalosti, formu a mieru zavinenia a jeho majetkové pomery. Súd uvádza, že k porušeniu právnej povinnosti zo strany žalovaných došlo v súvislosti s výkonom povolania ich zamestnancov, ktorých konaním však nedošlo k spáchaniu trestného činu alebo priestupku, t.j. okolnosti daného prípadu možno považovať za menej závažné ako napríklad v prípade násilného konania škodcu.

32. Na základe uvedených úvah s poukazom na ustanovenie § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka (podľa ktorého je pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy potrebné prihliadať na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo), súd posúdil žalobcami požadovaný nárok ako neprimeraný a žalovaným v 1. a 2. rade uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcom v 2., 3. a 4. rade každému sumu 2.000,- eur, pričom vo zvyšku žalobu zamietol. Súd uvádza, že pre obdobný prípad porušenia práv na ochranu osobnosti absentuje judikatúra všeobecných súdov, z ktorého dôvodu nemohol pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vychádzať z komparatívnej metódy. S poukazom na špecifiká prejednávaného prípadu a po zvážení jeho všetkých okolností, najmä s ohľadom na skutočnosť, že úmyslom konania žalovaných nebolo dosiahnutie zisku alebo cielené poškodenie osobnostných práv žalobcov a zomrelej osoby, ale rýchle riešenie vzniknutej situácie, má súd za to, že primeraná suma peňažného zadosťučinenia je 2.000,- eur, a to pre každého zo žalobcov v rovnakej výške, nakoľko ide o deti (t.j. priamych potomkov) zomrelej osoby. Súd priznal žalobcom náhradu v nižšej výške aj z toho dôvodu, že žalovaní mali snahu o nápravu (napríklad žalovaný v 2. rade popri ústnom ospravedlnení ponúkol žalobcom zvýhodnený nájom hrobového miesta). Takisto možno uzavrieť, že sa zo strany žalovaných nejednalo o opakovaný zásah do osobnostných práv žalobcov a zomrelej osoby.

33. Súd uložil žalovaným v 1. a 2. rade povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy spoločne a nerozdielne z dôvodu, že obaja žalovaní porušili svoje povinnosti vyplývajúce z právnych predpisov (konkrétne zo zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve), pričom ich konanie nemožno od seba oddeliť a nie je objektívne možné stanoviť mieru ich účasti na spôsobení škody, na základe čoho má súd za to, že tvoria nerozlučné spoločenstvo. Nestotožňuje sa teda s názorom žalovaného v 2. rade, podľa ktorého je v danom prípade daná delená zodpovednosť žalovaných, a to v pomere účasti 30 % žalovaného v 2. rade a 70 % žalovaného v 1. rade, najmä s poukazom na postoj a konanie žalovaného v 1. rade. Súd dodáva, že v danom prípade sa jedná o kumulatívnu kauzalitu (t.j. príčinnú súvislosť), keďže škodlivý následok v podobe zásahu do osobnostných práv žalobcov a zomrelej osoby bol spôsobený konaniami žalovaných v 1. a 2. rade

34. Súd zároveň žalovaným v 1. a 2. rade uložil povinnosť písomne sa ospravedlniť žalobcom v 2., 3., a 4. rade v znení uvedenom vo výroku II. rozsudku, nakoľko uvedenú formu zadosťučinenia s ohľadom na rozsah a intenzitu zásahu považoval za adekvátnu. Súd takto rozhodol aj napriek skutočnosti, že zo strany zástupcov žalovaného v 2. rade došlo k osobnému ospravedlneniu žalobcom (konkrétne pôvodne žalobcovi v 1. rade a žalobkyni v 2. rade). V tejto súvislosti sa však súd stotožňuje s názorom žalobkyne v 2. rade, že spôsob a forma ospravedlnenia vyzneli skôr účelovo.

35. Súd zamietol návrh žalobcov na vykonanie dôkazu výsluchom svedka F. Y. (manžela žalobkyne v 2. rade), nakoľko ho považoval za nadbytočný pre rozhodnutie vo veci. Súd má za to, že by ním neboli zistené iné skutočnosti ako tie, ktoré už mal súd preukázané ostatnými dôkaznými prostriedkami, z ktorých bolo možné vyvodiť záver o dôvodnosti žaloby.

36. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 396 ods. 3 CSP podľa pomeru úspechu strán sporu vo veci a žalobcom v 2. až v 4. rade priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu voči žalovaným v 1. a 2. rade, a to aj napriek tomu, že im nebol priznaný požadovaný nárok. Súd konštatuje, že Civilný sporový poriadok nemá ustanovenie obdobné ustanoveniu § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, v zmysle ktorého mohol súd úspešnej strane priznať plnú náhradu trov konania, ak mala neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu, pričom v takom prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočítala z výšky súdom priznaného plnenia. Aj napriek uvedenému je potrebné zásadu úspechu podľa § 255 CSP v konaniach, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu, uplatniť takým spôsobom, že ak bola strana sporu úspešná čo do základu uplatneného nároku, je ju potrebné považovať za plne procesne úspešnú. Priznanie plnej náhrady trov konania výlučne z prisúdenej sumy je v tomto prípade zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu „úspech vo veci“ (§ 255 CSP), keďže ten, ako je uvedené vyššie, sa skúma čo do právneho základu, a nie čo do výšky priznaného nároku (viď Veľký komentár k Civilnému sporovému poriadku, Nakladatelství C. H. Beck, 2016, strana 927, ako aj rozhodnutie NS SR 5 M Cdo 7/2010, či rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/1/2017). Vyššie uvedená aplikácia ustanovenia § 255 CSP napokon vyplýva aj zo základných princípov civilného sporového procesu, najmä z článku 3 a z článku 4 ods. 2 CSP. Zároveň vzhľadom na skutočnosť, že v danom prípade sú žalobcovia zastúpení jedným advokátom a pomer nárokov medzi nimi je delený (t.j. nejedná sa o solidárny nárok), súd každému priznal podiel na celkovom nároku na náhradu trov konania zodpovedajúci pomeru priznanej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Na záver súd dodáva, že nárok na primerané zadosťučinenie v sebe zahŕňa tak nárok na ospravedlnenie ako aj nárok na náhradu v peniazoch, t.j. tvoria jeden celok, z ktorého dôvodu súd rozhodol jediným výrokom o náhrade trov konania. O výške náhrady trov konania súd rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník, a to po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a/ neboli splnené procesné podmienky,
b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).
Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).
Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z.. Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z. z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z. z.).